

מסכת יבמות דף קיא--קיב.

• גמרא קיא: קושית הגמרא - קרי כאן....

<p>קושית הגמ' - איך יכול יבם קטן לייבם את הגדולה, הא אינו ראוי להוליד, וכתיב "להקים לאחיו שם", וכיון שאינו יכול להקים לאחיו שם, הוי ביאה שלא במקום מצוה</p>	
1.	<p>אביי - אמר קרא "יבמה יבא עליה", מדלא כתיב 'אחי המת' יבא עליה, אלא "יבמה" משמע אפילו יבמה כל דהו, דאפילו קטן מותר לייבם אותה</p>
2.	<p>רבא - לא צריך קרא, דסברא הוא, דכתיב "כי ישבו אחים יחדיו", דכל זמן ששניהם בעולם אחד, ואפילו הוא קטן, יש פרשה של יבום, וכיון דאמר רב יהודה אמר רב כל יבמה שאין אני קורא בה "יבמה יבא עליה" הרי היא כאשת אח שיש לו בנים ואסורה, ע"כ הקטן מותר מיד לייבם אותה, דאם צריך להמתין עד שיגדיל, א"כ אין אני קורא בה "יבמה יבא עליה", ויהא אסור לעולם לייבם אותה, ואלא מכאן מוכרח שקטן מותר לייבם הגדולה, כיון דיבא לידי "להקים לאחיו שם" כשיגדל</p>

• יבמה שאמרה בתוך שלשים יום...

<p>משנה קיא: - היבמה שאמרה בתוך שלשים יום לא נבעלתי לו ליבם, כופין אותו שיחלוץ לה, דהיא נאמנת, דעד תלתין יומין מוקי איניש אנפשיה מלבעול</p>	
<p>לאחר שלשים יום, הוא נאמן, דלא מוקים איניש אנפשיה מלבעול</p>	
<p>גמרא קיא: מאן תנא דעד תלתין יומין מוקים איניש אנפשיה?</p>	
ר' יוחנן	רבי מאיר היא ולא רבי יוסי
רבה	אפילו תימא ר' יוסי

• דתניא...

טוענים טענת בתולין להפסיד כתובתה	נסתרה, לאלתר ** לא נסתרה, אף לאחר כמה שנים	כל שלשים יום *** דיכול לטעון לא בעלתי עד עתה
רבי מאיר	✓	✓
רבי יוסי	✓	✗
<p>** לר' יוסי, אם נסתרה, לאלתר הוא טוען, ואם טוען לאחר זמן, אינו נאמן, דודאי מרישא בעל ומצאה בתולה ושתק, והשתא הוא דרתח עלה</p>		
<p>*** לר' מאיר, עד תלתין יומין מוקים איניש אנפשיה, ולכן יכול לטעון לא בעלתי עד עתה</p>		
<p>ר' יוחנן אמר שמתניתין ר' מאיר היא, דלר' יוסי, אין אדם יכול להמתין שלשים יום, אלא בוועל מיד</p>		
<p>רבה מחלק בין אירוסין ליבום, שדוקא בארוסה אמר ר' יוסי דאין אדם יכול להמתין שלשים יום ובוועל מיד, כיון דלבו גס בה, אבל אשת אחיו דבוש הימנה, י"ל דאפילו לר' יוסי יכול להמתין שלשים יום, ולכן כאן ביבם אפילו לר' יוסי עד תלתין יומין מוקים איניש אנפשיה מלבעול</p>		

מסכת יבמות דף קיב.

• עד שכופין אותו לחלוץ....

<p>משנה קיא: - היבמה שאמרה בתוך שלשים יום לא נבעלתי לו ליבם,   כופין אותו שיחלוץ לה, דהיא נאמנת, דעד תלתין יומין מוקי איניש אנפשיה מלבעול</p>
<p>לאחר שלשים יום, הוא נאמן, דלא מוקים איניש אנפשיה מלבעול</p>
<p>קושית הגמרא קיב. אמאי כופין אותו דוקא לחלוץ, אמאי לא כופין אותו לייבם או לחלוץ כרצונו?</p>
<p>אמר רב - בשגיטה יוצא מתחת ידה, שנתן לה גט, וקס"ד גט גמור לביאתו, לפיכך לא נכפיין לייבם,   (שלדבריה דלא בעל אותה, הגט פסלה מלהתייבם לו, לכן אין כופין אותו לייבם אלא לחלוץ)</p>

• מיתיבי...

<p>כופין אותו שיחלוץ לה</p>	<p>יבמה שאמרה בתוך שלשים יום, לא נבעלתי, בין שהוא אומר בעלתי, בין שהוא אומר לא בעלתי,</p>
<p>מבקשין הימנו שיחלוץ לה</p>	<p>לאחר שלשים יום הוא אומר בעלתי, והיא אומרת לא נבעלתי,</p>
<p>הרי זה יוציא בגט אם בא להוציאה, דיה בגט, דהיא נאמנת, דכולי האי לא מוקים</p>	<p>לאחר שלשים יום, היא אומרת נבעלתי, והוא אומר לא בעלתי,</p>
<p>צריך גט וחליצה, שצריכה גט לביאתו משום דאמר בעלתי, ולאחר שלשים יום איהו מהימן, וצריכה חליצה משום דהיא שויתה לנפשה חתיכה דאיסורא</p>	<p>לאחר שלשים יום, הוא אומר בעלתי, והיא אומרת לא נבעלתי, אע"פ שחזר ואמר לא בעלתי,</p>
<p>ומדקאמר צריכה גט, מכלל דבאין לה גט עסקינן, ואמאי כופין אותה לחלוץ, ניכפינהו לייבם?</p>	

• תירוץ הגמ'....

<p>כשרב אמר שנתן לה גט, היינו גט גמור לביאתו</p>	<p>צריכה חליצה עם גיטה</p>	<p>רב אמי</p>
<p>כשרב אמר שנתן לה גט, היינו גט לזיקתו</p>	<p>התם גט לזיקתו, הכא גט לביאתו</p>	<p>רב אשי</p>
<p>רב אמי - לעולם בשגיטה בידה, ולכן כופין אותה שיחלוץ לה, וזה דקתני צריכה גט וחליצה, הכי קאמר, צריכה חליצה עם גיטה, וזה דקתני "ואע"פ שחזר ואמר לא בעלתי", אמבקשין קאי,</p>		
<p>וה"ק אע"פ שחזר ואמר לא בעלתי, דאיכא למימר כופין הואיל ומודה, אפ"ה אין כופין אלא מבקשין הימנו שיחלוץ לה, ואי לא בעי למיחלץ, לא כייפינן, דסמכינן אדיבורא קמא, הואיל ולאחר שלשים יום הוא</p>		
<p>רב אשי - לעולם צריכה גט אחר לבד גט הראשון, דרב שאמר דגיטה בידה, היינו גט לזיקתו ונפסלה עליו, לפיכך לא נכפיין לייבם, וכיון דאמר בעלתי, צריכה גט לביאתו, דיש ביאה אחר הגט, והשתא מסתברא אע"פ דקתני,</p>		
<p>וה"ק אע"פ שחזר ואמר לא בעלתי, ואיכא למימר לא תיבעי גט אלא חליצה, אפ"ה בעיא גט</p>		

מסכת יבמות דף קיב.

• הנהו שניהן מודים...

מעשה ביבם ויבמה ששניהם מודים שלא נבעלה, ומעיקרא אמר בעלתי,	
אמר להו רבא לעשות חליצה ולא צריכה גט	אמר ליה רב שרביא לרבא, והתניא צריכה גט וחליצה
אמר ליה רבא, אי תניא, תניא, וצריכה גט וחליצה	

• בעא מיניה הון בריה דרב נחמן מרב נחמן....

בעי מיניה הון בריה דרב נחמן מרב נחמן, צרתה מהו?	א"ל רב נחמן, מותרת
יבמה שכנסה היבם, ונפטרה צרתה, ואמרה יבמה לאחר זמן לא נבעלתי, מהו לאסור צרתה מפני דיבורה של זו?	מפני שאנו כופין ומבקשים לצרכה, דאיהי שויתה לנפשה חתיכה דאיסורא, נאסרה צרתה!! צרתה ודאי לא מיתסרא, דחזקה הכונס את האשה, בועל לאלתר

• תנן התם...

בראשונה היו אומרים שלש נשים יוצאות ונוטלות כתובה...	חזרו לומר שלא תהא אשה נותנת עיניה באחר ומקלקלת על בעלה, אלא...
האומרת טמאה אני לך, אשת כהן שאמרה לבעלה נאנסתי, נאסרה עליו, וכתובתה לא מיפסדא	תביא ראיה לדבריה, ואם לאו אינה נאמנת לאסור עצמה עליו
השמים ביני לבינך, גלוי וידוע לפניך שאינך נזקק לי כדרך בני אדם, ואין איש עד להוכיח בין שנינו	יעשו דרך בקשה לבעול ולהתנהג בה מנהג יפה
נטולה אני מן היהודים, נדרה היא שלא תיבעל ליהודים, ומדאסרה נפשה אכולי עלמא, ש"מ תשמיש קשה לה ואנוסה היא	יפר חלקו ומשמשתו, ותהא נטולה מן היהודים

מסכת יבמות דף קיב.

• איבעיא להו...

נטולה אני מן היהודים, ליבם מהו? מי אסירא ליבם מפני נדר זה שנדרה בחיי בעלה או לא?		
שמואל	יבם הרי הוא כבעל	כשם שהיא אסורה לבעל בלא הפרה, כך היא אסורה ליבם, שהיא מעלה בדעתה שבעלה ימות ותיפול לפני היבם לייבום, והיא כוללת גם אותו בנדר, ובעל לא הפר אלא חלקו, ויבם נמי לא מצי מיפר, שאפילו בעל אין מיפר בקודמים, ואסורה לו
רב	יבם אינו כבעל	לא היתה דעתה לכלול היבם באיסור הנדר, דלא נדרה אלא לאסור עצמה על כל מי שמוותרת לו ע"י גירושי בעלה, ולהפיס דעתו של בעל שלא יחשדנה בנותנת עיניה באחר, כדי שיתרצה לגרשה, אבל איבם שאסורה לו ועומדת אפילו אחר גירושין, לא נתכוונה, ומותרת ליבם אם מת בעלה ולא גירשה

• אמר אביי, כוותיה דרב מסתברא, דתנן במשנתינו דף קיא:....

הנודרת הנאה מיבמה בחיי בעלה, כופין אותו שיחלוץ לה, לאחר מיתת בעלה, מבקשין הימנו שיחלוץ לה, ואם נתכוונה לכך, אפילו בחיי בעלה, מבקשין הימנו שיחלוץ לה	
ואם איתא שהיא מעלה בדעתה שבעלה ימות ותפול לפני היבם לייבום, א"כ אמאי כופין אותה, מבקשין מיבעי ליה, דאיכא למימר להכי נתכוונה, ולכן הוי ראייה לרב, דלא היתה דעתה לכלול היבם בנדרה, ולכן תני במשנתינו בנודרת שכופין אותו שיחלוץ לה	אינה ראייה לרב, ולעולם משנתינו כשמואל, ובאין לה בנים, דעתה נמי שיחול נדרה על היבם אם מת בעלה, אלא כאן במשנתנו מיירי באשה שיש לה בנים, דכולי האי לא מסקה אדעתא שימותו גם הבנים וגם בעלה, ובזה אפילו שמואל מודה שהיבם אינו כבעל ולא היתה דעתה על היבם, ולכן במשנתנו כופין אותה שיחלוץ לה
לעולם משנתינו הוי ראייה לרב, דליכא למימר דמשנתנו ביש לה בנים, ולכן לא היתה דעתה על היבם, ולכן כופין אותו לחלוץ לה, אבל באין לה בנים, דעתה נמי על היבם, ואין כופין אלא מבקשין הימנו לחלוץ, דא"כ אדתני אם נתכוונה לכך אפילו בחיי בעלה מבקשין ממנו שיחלוץ לה, לפלוג וליתני בדידה, בד"א בשיש לה בנים, אבל אין לה בנים, מבקשין, אלא ש"מ לא שנא יש לה בנים, לא שנא אין לה בנים, כופין אותו כרב, דלא היתה דעתה לכלול היבם בנדרה, ודוקא אם נתכוונה לכך, אז מבקשין הימנו שיחלוץ לה	

הוצאן עלק בית שמאי

מסכת יבמות דף קיב:

• משנה (בקיצור)

מה טעם? כשם שהוא כונס ברמיזה,	אם רצה להוציא, יוציא,	חרש שנשא פקחת
כך הוא מוציא ברמיזה	ואם רצה לקיים, יקיים (ע"י תוס')	ופקח שנשא חרשת
דבגט לא בעינן דעת האשה (אפ"ל שלא לרצונה)	אם רצה, יוציא, ואם רצה לקיים, יקיים	פקח שנשא פקחת, ונתחרשה
תקנתא דרבנן שלא ינהגו בה מנהג הפקר	לא יוציא	נשתטית
דבעינן דעת האיש (אינו מוציא אלא לרצונו)	אינו מוציאה עולמית	נתחרש הוא או נשתטה לאחר קידושין
הרי זו כפקחות שנתחרשה	יוצאה בגט	החרשת שהשיאה אביה בקטנותה
הרי אלו פטורין מן החליצה ומן הייבום, ואם היו נכריות, יכנסו, ואם רצו להוציא, יוציאו	נשואין לב' אחיות חרשות או לשתי אחיות פקחות או לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת	ב' אחין חרשין
הרי אלו פטורין מן החליצה ומן הייבום, ואם היו נכריות, יכנסו, ואם רצו להוציא, יוציאו	נשואין לשני אחין פקחין או לשני אחין חרשין או לשני אחין, אחד חרש ואחד פקח	או ב' אחיות חרשות
מת חרש, תצא משום אחות אשה, מת פקח, חרש מוציא את אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם	נשואין לשתי אחיות פקחות	שני אחין, אחד חרש ואחד פקח
מת פקח בעל החרשת, החרשת תצא משום אחות אשה, מת פקח בעל הפקחת, מוציא את אשתו החרשת בגט, ואשת אחיו הפקחת בחליצה	נשואין לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת	שני אחין פקחין
מת חרש בעל החרשת, החרשת תצא משום אחות אשתו, מת פקח בעל הפקחת, חרש מוציא את אשתו בגט, ואשת אחיו אסורה לעולם	נשואין לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת	שני אחין, אחד חרש ואחד פקח
מת חרש בעל הפקחת, אחיו הפקח או חולץ או מייבם, מת פקח בעל הפקחת, אחיו החרש כונס את החרשת ואינו מוציא לעולם	נשואין לשתי נכריות פקחות	שני אחין, אחד חרש ואחד פקח
מת פקח בעל החרשת, אחיו הפקח כונס, ואם רצה להוציא, יוציא, מת פקח בעל הפקחת, אחיו הפקח או חולץ או מייבם	נשואין לשתי נכריות, אחת פקחת ואחת חרשת	שני אחין פקחין
מת חרש בעל החרשת, אחיו הפקח כונס, ואם רצה להוציא, יוציא, מת פקח בעל הפקחת, אחיו החרש כונס את החרשת ואינו מוציא לעולם	נשואין לשתי נכריות, אחת חרשת ואחת פקחת	שני אחין, אחד חרש ואחד פקח

מסכת יבמות דף קיב:

• משנה (באריכות)

מה טעם? כשם שהוא כונס ברמיזה,	אם רצה להוציא, יוציא,	חרש שנשא פקחת
כך הוא מוציא ברמיזה	ואם רצה לקיים, יקיים (על' תוס')	ופקח שנשא חרשת
דבגט לא בעינן דעת האשה (אפ' שלא לרצונה)	אם רצה, יוציא, ואם רצה לקיים, יקיים	פקח שנשא פקחת, ונתחרשה
תקנתא דרבנן שלא ינהגו בה מנהג הפקר	לא יוציא	נשתטית
דבעינן דעת האישה (אינו מוציא אלא לרצונו)	אינו מוציא עולמית	נתחרש הוא או נשתטה לאחר קידושין
הרי זו כפקחת שנתחרשה	יוצאה בגט	החרשת שהשיאה אביה בקטנותה

• משנה (המשך)

שני אחין חרשין נשואין...								
או שתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת			או שתי אחיות פקחות			שתי אחיות חרשות		
חרש	חרש	(אחין)	חרש	חרש	(אחין)	חרש	חרש	(אחין)
פקחת	חרשת	(אחיות)	פקחת	פקחת	(אחיות)	חרשת	חרשת	(אחיות)
או שתי אחיות חרשות נשואין...								
או לשני אחין, אחד פקח ואחד חרש			או לשני אחין חרשין			לשני אחין פקחין		
פקח	חרש	(אחין)	חרש	חרש	(אחין)	פקח	פקח	(אחין)
חרשת	חרשת	(אחיות)	חרשת	חרשת	(אחיות)	חרשת	חרשת	(אחיות)
הרי אלו פטורות מן החליצה ומן הייבום,								
דנישואיהן שוין בשני אחין חרשין, בין שהן פקחות, בין שהן חרשות, בין אחת פקחת ואחת חרשת, שהרי כניסתן ברמיזה,								
וכן שתי חרשות כניסתן ברמיזה ואע"פ שהן פקחין או אחד פקח ואחד חרש, נישואיהן שוין,								
הלכך יוצאת היבמה משום אחות אשה								
ואם היו נכריות, ומת אחד מן האחין, יכנוס האח השני, שאין חליצה בחרשת וחרש, שאינן באמר ואמרה,								
ואח"כ אם רצו, יוציאו בגט, דאתא גט ברמיזה ומפקיע נישואין דידיה וזיקת אחיו דהוא ברמיזה								

מסכת יבמות דף קיב:

• משנה (המשך)

שני אחין, אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי אחיות פקחות	פקח חרש [אחין] פקחת [אחיות]	מת חרש, הפקחת תצא משום אחות אשה
מת פקח, החרש מוציא את אשתו בגט, דזיקת אחותה אוסרתה עליו, ואין כח בקידושין דידה לדחותה משום אחות אשה, ואשת אחיו אסורה לעולם, דחרש לא חליץ, ולכנוס אי אפשר משום אחות אשה (גרושתו)		
שני אחין פקחין נשואין לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת	פקח חרשת [אחין] פקחת [אחיות]	מת פקח בעל החרשת, החרשת תצא משום אחות אשה
מת פקח בעל הפקחת, אחיו מוציא את אשתו (חרשת) בגט, ואשת אחיו (פקחת) בחליצה		
שני אחין, אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי אחיות, אחת חרשת ואחת פקחת	פקח חרש [אחין] פקחת [אחיות]	מת חרש בעל החרשת, החרשת תצא משום אחות אשתו
מת פקח בעל הפקחת, החרש מוציא את אשתו בגט, ואין כח בקידושין דידה לדחותה משום אחות אשה, והפקחת אשת אחיו אסורה לעולם, דחרש לא חליץ, ולכנוס אי אפשר משום אחות אשה (גרושתו)		

• משנה (המשך)

שני אחין, אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי נכריות פקחות	פקח חרש [אחין] פקחת [נכריות]	מת חרש בעל הפקחת, אחיו הפקח או חולץ או מייבם
מת פקח בעל הפקחת, אחיו החרש כונס את החרשת ואינו מוציא לעולם, דלא אתי גט דידיה ומפקיע זיקת יבומי אחיו הראשון (שהיא דאורייתא)		
שני אחין פקחין, נשואין שתי נכריות, אחת פקחת ואחת חרשת,	פקח חרשת [אחין] פקחת [נכריות]	מת פקח בעל החרשת, הפקח בעל הפקחת כונס, ואם רצה להוציאה אח"כ, מוציאה בגט
מת פקח בעל הפקחת, אחיו הפקח או חולץ או מייבם		
שני אחין, אחד חרש ואחד פקח נשואין לשתי נכריות, אחת חרשת ואחת פקחת	פקח חרש [אחין] פקחת [נכריות]	מת חרש בעל החרשת, אחיו הפקח כונס, ואם רצה להוציא אח"כ, מוציאה בגט
מת פקח בעל הפקחת, אחיו החרש כונס את החרשת ואינו מוציא לעולם, דלא אתי גט דידיה ומפקיע זיקת יבומי אחיו הראשון		

מסכת יבמות דף קיב:

• גמרא - אמר רמי בר חמא מאי שנא חרש...

ומאי שנא שוטה ושוטה דלא תקינו רבנן נשואין?	מאי שנא חרש וחרשת דתקינו להו רבנן נשואין
דתניא שוטה וקטן שנשאו נשים ומתו, נשותיהן פטורות מן החליצה ומן היבום, אלמא אין נישואין וקידושין לשוטה וקטן?	דקתני מתניתין שצריכות חליצה, אלמא יש נישואין וקידושין לחרש, ואע"ג דלאו בר דעה הוא, ומדאורייתא אין קנינו קנין
אבל שוטה, אפילו בפקחת לשוטה, ושוטה לפקח, אין דרכן להיות שלום ביניהן, וכ"ש שוטה לשוטה, לכן לא תקינו רבנן נישואין	תירוץ - משום דחרש וחרשת שיש קיום לתקנת חכמים שתיקנו להן נישואין, שדרכן להיות שלום ביניהם, אפי' חרש עם חרשת, וכ"ש כשהאיש פקח, לכן תקינו להו רבנן נישואין

• ומאי שנא קטן...

ומאי שנא קטן דלא תקינו רבנן נשואין?	מאי שנא חרש וחרשת דתקינו להו רבנן נשואין
קטן, דאתי לכלל נשואין, לא תקינו רבנן נשואין **	תירוץ - חרש דלא אתי לעולם לכלל נשואין דאורייתא, תקינו רבנן נשואין כדי שלא יבטל (מפריה ורביה)
** ואין להקשות שקטנה אתי לכלל נשואין, ואפ"ה תקינו רבנן נשואין, דשאני קטנה דתקינו נשואין כדי שלא ינהג בה מנהג הפקר, דאי לא מנסבה, אין לה מי ישמרנה וינהגו בה מנהג הפקר בזנות	

• ומ"ש קטנה דממאנה....

ומאי שנא קטנה דממאנה?	מאי שנא חרשת דלא ממאנה
אבל קטנה גבול יש לה, וסבר מפייסנא לה כל שעתא עד שיעבור זמן מיאונה, לכן לא מימנעי משום המיאון	תירוץ - חרשת, הואיל ולעולם היא יכולה למאן מפני חרשותה, מימנעי ולא נסבי לה

If you would like the shakla vetarya summaries emailed directly to you (before it is posted on the website), or to give feedback, please email blumenfeldyaakov@gmail.com.